Intervju: Viši zamjenik visokog predstavnika Wnendt za Dnevni List: Pitanje Mostara je perpreka na putu BiH u EU

1. Što je, prema Vašem mišljenju, glavna prepreka za što brži ulazak BiH u EU?

Glavni problemi su u sferi ekonomije i vladavine zakona. BiH mora proci kroz proces ozbiljnih reformi na polju borbe protiv organiziranog kriminala i korupcije. Dosta sredstava zavrsava u rukama kriminalaca umjesto umirovljenika, prosvjetnih i zdravstvenih djelatnika te ostalih socijalno ugrozenih skupina. Kako bi se sto uspjesnije borili protiv kriminala provodi se takva reforma pravosudja nakon koje ce pravosudje biti u prigodi podrzati tu borbu. Europski porezni obveznici nisu voljni davati svoj novac ukoliko novac koji se ovdje moze prikupiti od poreza nije prikupljen. U svrhu sto ucinkovitijeg prikupljanja poreza provodi se reforma poreskog sustava u BiH.

Nadalje, troskovi drzavne administracije su veoma visoki. Administracija je ogromna, a ako govorimo o ucinkovitosti i profesionalizmu drzavne administracije nisam siguran da gradjani dobivaju najbolje za novac koji izdvajaju za nju .

Takodjer, reforma u sektoru obrane je u tijeku i ima za cilj ostvarivanje ucinkovitijeg zapovjedanja i kontrole nad oruzanim snagama na drzavnoj razini. Ovo bi BiH ucinilo podobnom zemljom kandidatom za pristupanje NATO programu

Partnerstvo za mir.

Posto vi dolazite iz Mostara takodjer dozvolite da kazem da je pitanje Mostara ili preciznije receno usvajanje novog statuta grada Mostara jedna od prepreka na bosanskohercegovackom putu u EU. Paralelne strukture i razbacivanje novca na glomaznu i neucinkovitu administraciju vam nece pomoci u pridruzivanju EU. Ono sto je bitno u slucaju Mostara je da se svima moraju garantirati jednaka prava.

2. Kada je u pitanju funkcioniranje vlasti i institucija države, kakvu BiH želi međunarodna zajednica?

Siguran sam da u ovome imamo podudarnost izmedju zelja gradjana BiH i EU. Mi svi zelimo samoodrzivu i prosperitetnu BiH koja svojim stanovnicima pruza europske standarde zivljenja, dobro obrazovanje njihove djece, dobar zdravstveni sustav i mnogo toga drugoga. Ono sto svi skupa nadalje zelimo je daljni razvitak demokratskih procesa te postivanje najvisih standarda u zastiti pojedinacnih i kolektivnih prava svih gradjana BiH. Ponavljam, siguran sam da o ovome postoji podudarnost gradjana BiH i medjunarodne zajednice.

3. Kada počinju pregovori o izradbi statuta grada Mostara i ostaje li osam načela, koja je dao OHR, osnovom pregovora?

Poceo bih od drugog djela vaseg pitanja i rekao da osam principa ostaje neizmjenjeno. Moje razumjevanje iz proslotjednih sastanaka koje sam sa Visokim predstavnikom imao sa celnim ljudima grada Mostara je da su i oni razumjeli ovu cinjenicu. Takodjer ja ovo ne bih nazivao pregovorima. Ono sto ce se desavati u sljedecih nekoliko tjedana su konzultacije sa svim relevantnim politickim cimbenicima u Mostaru kako bi se ova situacija razrijesila. Vjerojatno se sjecate da je Visoki predstavnik izjavio da mi sada vise slusamo, a sa ciljem da se mostarcima pomogne u pronalazenju

kompromisnog rjesenja. Komproimis podrazumjeva bol, odricanja, mjere izgradnje povjerenja a nadasve iskrenu politicku volju da se nadje rjesenje koje ce biti u korist gradjana Mostara. Na kraju jos jednom da naglasim potrebu jednake sanse za sviju, koja mora biti garantirana na lokalnoj razini.

4: Ako se političke stranke u Mostaru ne budu mogle usuglasiti o ujedinjenju grada, hoće li OHR posegnuti za nametanjem rješenja?

U ovom trenutku u fazi konzultacija ne zelim ulaziti u spekulacije sto bi se moglo desiti a sto ne, no jedno vam mogu reci, a to je da ovo pitanje nece ostati nerazrijeseno.

5. S obzirom da školska godina počinje za 20-ak dana, a mostarska gimnazija zbog ruševnog stanja i rješenja statusa školske zgrade nije spremna primiti učenike, hoće li se ovo pitanje odložiti za sljedeću godinu?

U potpunosti smo svijesni stanja zgrade Gimnazije kao i mnogih drugih pitanja koja ce morati biti rjesena u svezi sa mostarskom Gimnazijom. Medjutim ono sto je vazno je da mora postojati dobra volja ali i razumjevanje da se ovdje radi o primjeni europskih standarda te da proces otpocne sto je prije moguce i to nadamo se prije 1. rujna. Otezanje u razrijesenju ovog pitanja nije od pomoci u razrjesavanju ostalih bitnih pitanja u Mostaru.

6. S obzirom da dolazite iz države s razvijenim demokratskim sustavom, podržavate li pravo da učenici i profesori uče i rade na materinskom jeziku u Federaciji BiH i cijeloj BiH? U mostarskoj gimnaziji miješanjem Bošnjaka i Hrvata u zajedničke odjele došlo bi do narušavanja prava na korištenje hrvatskog odnosno bošnjačkog jezika?

Ovo je veoma slozeno pitanje. Nisam strucnjak za Hrvatski ili Bosanski jezik ali sam primjetio da se Hrvati i Bosnjaci dobro razumiju kada svatko govori svojim jezikom. Na primjer, da li znate da Danci i Norvezani jedni sa drugima komuniciraju svatko na svom jeziku a da skoro pa i nemaju problema u tome. U Njemackoj imamo dijalekte koji su poprilicno razliciti, a mi te razlike smatramo kulturnim bogatstvom.

Ono sto trebamo u ovom slucaju je demonstracija dobre volje i trenutno otpocinjanje procesa koji ce dovesti prepoznatljive europske standarde u obrazovni sustav u BiH. Potrebno je vise vjere u proces, a manje politiziranja zato sto ce svacija pojedinacna i kolektivna prava biti postivana. Uvodjenje europskih standarda takodjer podrazumjeva izmedju ostalog i postivanje tih prava.